

Skatt ved eierskifte og generasjonsskifte i bedrifter

Olav S. Platou,
Senior legal counsel

Sentrale juridiske problemstillinger ved eierskifte

- Endringer i skatte- og arveavgiftsregler fra 1.1.2014
- Eierstruktur forut for salg
- Salg av innmat contra salg av aksjer
- Aksjonærmodell og fritaksmetode
- Etablering av riktig eierstruktur forut for salg
- A- og B-aksjer - differensiering av stemme- og utbytterett
- Earn-out problematikk

Nordea Private Banking

- Nordeas beste tilbud til formuende privatpersoner, investeringselskap, stiftelser og bedrifter med overskuddslikviditet.
- Rådgivning med fokus på investering, arv, skatt og eierskifte.
- Private Banking-konseptet omfatter:
 - Egen Private Banker (Investeringsrådgiver)
 - Strateger, fondseksperter med mer
 - Egen juridisk avdeling
 - Egen meglertjeneste
 - Basis banktjenester

Nordea Private Banking

- Som en av få banker har vi egne jurister i Private Banking
- Nordea har over 20 års erfaring med juridisk rådgivning i Private Banking
- Nordea Private Banking har et nettverk av jurister og skatteeksperter i fire nordiske land og i Luxembourg
- Vår juridiske rådgivning er en integrert tjeneste uten ekstra kostnad; både for privatpersoner og investeringsselskaper

Endringer i skatte- og arveavgiftsregler fra 1.1.2014

- Arve- og gaveavgiften er fjernet fra 1.1.2014.
- Kontinuitetsprinsippet utvidet til næringsvirksomhet og fast eiendom fra 1.1.2014.
- Kontinuitet innebærer at arving eller gavemottaker overtar givers eller arvelaters inngangsverdier og skatteposisjoner.
- Unntak for primærbolig, fritidsbolig og gårdsbruk/skogsbruk som arvelater/giver kunne solgt skattefritt.

Eierstruktur forut for salg

- Virksomheten som skal selges er et enkeltpersonforetak – bør det skje en skattefri omdannelse forut for salget?
- Salg av eiendeler i enkeltpersonforetak utløser inntil 50,4% skatt
- Ved skattefri omdannelse til aksjeselskap før salg, vil skattebelastningen bli skjøvet ut i tid,
 - Enten ved salg av innmat fra selskapet som skattlegges med 27%, og ytterligere 27% ved uttak fra selskapet (46,7% skatt),
 - eller salg av selskapsaksjene som privat person med 27% skatt,
 - eller ved etablering et holdingselskap som eier driftsselskapet som skal selges for å redusere gevinstbeskatning til 0% så lenge midlene beholdes i holdingselskapet + 27% skatt ved uttak fra selskapet til eier privat.

Salg av innmat contra salg av aksjer

- Innmatssalg er realisasjon av de enkelte eiendeler selskapet eier – ordinær gevinst/tapsberegning på selskapets hånd.
- Gevinst- og tapskonto – 20% inntekts- eller fradragsføring årlig – skatteutsettelse.
- Alternativet er salg av aksjer i selskapet eller andeler i deltakerlignet selskap – aksjonærmetode/fritaksmetode.

Eierskifter:

Aksjebeskatning privat contra selskap

Salg av aksjer eid
privat 27% skatt

100% ↓

Holding AS

100% ↓

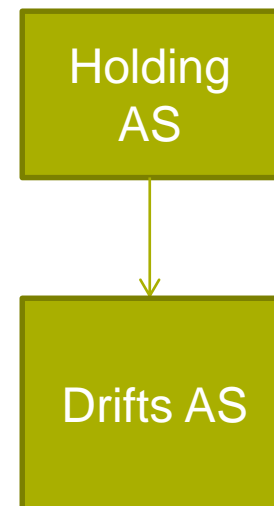
Drift AS

Aksjegevinst
0% og utbytte
0% skatt i
konsern

Aksjeselskap kan være skattemessig gunstig (Fritaksmetoden)

- Salg av aksjer fra selskap gir fra 1.1.2012 - 0% skatt. Skatt på aksjeutbytte utdelt til selskap utgjør 0,81% skatt. Unntak: konsernforhold – 0% skatt på utbytte.
- Fordel å kunne reinvestere aksjegevinster og aksjeutbytte uten skattebelastning.
- Gunstig eierstruktur før salg av bedrift.
- Ytterligere beskatning først ved utbyttebetaling til *aksjonær*, jf. Aksjonærmodellen.

Effekt av fritaksmetoden

- F.eks. salg av aksjene i egen bedrift for 25 mill, inngangsverdi 5 mill:
- Ved å eie aksjer privat vil dette gi 27% skatt på gevinst, dvs. 5,4 mill. i skatt. Privatpersonen sitter da igjen med 19,6 mill. netto.
- Hvis aksjene er eid av eget holdingselskap, vil 5,4 mill. ekstra kunne reinvesteres, dvs. 25 mill. kan reinvesteres.
- Meravkastningen som følge av ekstrainvesteringen på 5,4 mill. vil f.eks. over en 5 års periode kunne være betydelig. Til tross for 27% skatt på denne avkastningen ved uttak fra selskapet, sitter eier igjen med 73% også av denne meravkastningen.

Etablering av riktig eierstruktur

- Etablering av aksjeselskap for å forbedre skattemessig eierstruktur
- Hvordan endre selskapsstrukturen, skattepliktig eller uten skatt
 - Salg av selskap til eget AS er en realisasjon
 - Skattefri omdanning av næringsvirksomhet
 - Drop down av eiendeler i datterselskap
 - Konsernfusjon
 - En omorganisering kan ta lang tid og bør planlegges i god tid

Overføring av aksjer til barna eller barnas AS?

- Kontinuitetsprinsippet gjelder kun overføringer mellom personlige skatteyttere, ikke ved overføring til et AS.
- Hvis barna senere videreselger de mottatte aksjene vil de være omfattet av fritaksmetoden.
- Overføring av aksjer til et holdingselskap øker ikke mottakers inngangsverdi eller skjermingsgrunnlag på aksjene i holdingselskapet.
- NB – ved overføring av aksjer til et holdingselskap har personlig aksjonær ingen glede av høy innbetalt kapital.

Generasjonsskifter A og B aksjer?

- Foreldrene kan ønske å beholde kontrollen over selskapet selv om aksjer overføres til barna.
- Endre vedtektene slik at A-aksjer har stemmerett og B-aksjene er stemmerettløse.
- B-aksjene bør ha en ubetinget rett til utbytte for å unngå at transaksjonen anses for ikke å ha tilstrekkelig realitet.
- B-aksjer kan senere konverteres til A-aksjer og omvendt forutsatt at eierfordelingen mellom familiemedlemmene ikke endres.

Earn out og skatt

- Selger skal fortsette i virksomheten etter salget og motta en andel av fremtidig resultat som tilleggsvederlag – earn-out – fare for lønnsbeskatning av deler av vederlaget: 47,2% + arbeidsgiveravgift i stedet for 27%.
- Skattemyndighetene har fokus på følgende tilfeller:
 - Vederlaget synes høyere enn det som selskapets substans og inntjeningsevne kan forklare
 - De gamle eiere binder seg til å arbeide i bedriften
 - Vederlag avhengig av om bindingstid er oppfylt
 - Avtalt konkurranseklausul
 - Lavere lønn enn markedslønn

Kontaktinformasjon

Olav S. Platou
Senior Legal Counsel

Tel. 2401 0596
Mobil 9002 8655
olav.platou@nordea.com

Disclaimer

Denne informasjonen er utarbeidet av Nordea Private Banking og er ment som generell informasjon til personlig bruk for de kundene som mottar den fra Nordea. Informasjonen må ikke sees som noen konkret anbefaling om bestemte disposisjoner, transaksjoner eller råd om konkrete investeringer. Egnetheten eller hensiktsmessigheten av en bestemt disposisjon, transaksjon eller investering vil avhenge av din egen situasjon og dine målsetninger.

Før du gjør konkrete disposisjoner, bør du tenke igjennom om dette er egnet eller hensiktsmessig for deg, og vi oppfordrer deg uansett til å konsultere din personlige rådgiver/advokat. Informasjonen er basert på kilder som Nordea Private Banking anser som pålitelige, men det innhentes ingen garantier om nøyaktigheten eller fullstendigheten av opplysningene. Nordea Private Banking og selskapene i Nordea-konsernet eller undertegnede påtar seg ikke ansvar for tap som måtte oppstå på grunn av bruk av denne informasjonen.